

Pápež a Čína: Opakovanie Casaroliho neúspešnej Ostpolitik?

Stefano Fontana

21. júla 2022 ✝ **Cirkev Politika**

Pápež František, v rozhovore pre agentúru Reuters, vyzdvihuje dohodu s Čínou o menovaní biskupov i Ostpolitik kardinála Casaroliho zo 60. a 70. rokov minulého storočia, pričom ju dáva za vzor. Táto diplomatická skúsenosť však bola pre Cirkev neúspešná a to isté sa deje aj dnes v prípade Číny.

Zdroj: wikimedia commons

Zverejňovanie rozhovoru, ktorý pápež František poskytol agentúre Reuters a v ktorom odpovedal na otázky korešpondenta Philipa Pullellu, pokračuje „po častiach“. Ďalšie „pokračovanie“, tentokrát z 5. júla, sa týkalo Číny. František vyjadril nádej, že tajná dohoda medzi Vatikánom a čínskou komunistickou vládou, ktorá bola podpísaná v roku 2018 a ktorej platnosť vyprší v októbri budúceho roka, bude obnovená, pretože podľa neho doteraz všetko išlo dobre (podobne to zhodnotil aj hovorca ministerstva zahraničných vecí Čao Li-tien).

František sa potom venoval historickému hodnoteniu diplomatickej politiky otvorenosti voči komunistickým vládam, ktorú Svätá stolica viedla od 60. rokov 20. storočia, tzv. *Ostpolitik*, pričom ju chválil a vyzdvihoval jej výsledky: *„Mnohí toho veľa nahovorili proti Jánovi XXIII., proti Pavlovi VI., proti Casarolimu..., ale diplomacia je taká. V uzavretej situácii treba hľadať možné, nie ideálne riešenia, diplomacia je umenie možného a umenie uskutočniť možné. Svätá stolica mala vždy týchto veľkých mužov. S Čínou teraz rokuje Parolin.“*

Tieto vyhlásenia sú do značnej miery v rozpore so správami prichádzajúcimi z Číny, ako aj s hodnotením výsledkov Ostpolitik. Pokiaľ ide o Čínu, môžeme uviesť veľmi aktuálny príklad. Ako v uplynulých dňoch informovala agentúra AsiaNews, 29. júna v katedrále Le-šan (v provincii S'-čchuan) sa slávil výročie založenia Komunistickej strany Číny. Na slávnosti sa zúčastnil aj biskup Paul Lej Š'-jin (Paul Lei Shiyin). Vo svojej homílii vyzval veriacich, aby *„počúvali slovo Strany, cítili milosť Strany a nasledovali Stranu“*.

Agentúra uvádza, že biskup Lej bol po vysvätení za kňaza bez pápežského mandátu v roku 2011 obvinený z toho, že má milenkú a deti, bol exkomunikovaný, ale v roku 2018 pápež František exkomunikáciu zrušil. Už viackrát sme informovali o veľkých ťažkostiach čínskych katolíkov zoči-voči plánu spraviť z náboženstiev predĺženú ruku štátnych orgánov. Ťažko potom pochopiť, v čom by mohol spočívať úspech Ostpolitik kardinála Parolina v Číne.

Ešte menej pochopiteľné je, v čom spočíval úspech Casaroliho Ostpolitik. V roku 1974 Casaroli, vatikánsky minister zahraničných vecí od roku 1967, navštívil Kubu. Pri tejto príležitosti sa vyjadril takto: *„Katolíci žijúci na Kube sú v socialistickom režime spokojní“*; *„Katolíci a kubánsky ľud vo všeobecnosti nemajú najmenšie problémy so socialistickou vládou“*; *„Presvedčenie katolíkov na ostrove je rešpektované rovnako ako všetkých občanov“*; *„Kubánska katolícka cirkev a jej duchovné vedenie sa snažia nevytvárať socialistickému režimu, ktorý vládne na ostrove, žiadne problémy.“*

Pri bližšom pohľade vidíme, že aj súčasný jazyk Vatikánu voči čínskemu komunistickému režimu sa nesie v rovnakom duchu. Nie je známe, či v tajnej dohode existuje klauzula, ktorá Vatikán zaväzuje nekritizovať Peking, čo je veľmi pravdepodobné, ale s istotou vieme, že Vatikán nekritizuje. Po celý čas platnosti tajnej dohody nezaznelo ani jedno jediné slovo odsúdenia či aspoň kritiky porušovania ľudských práv v Číne, tých ľudských práv, pred ktorými Ján Pavol II. slávnostne vyhlásil: *„Postavíme sa na odpor!“*.

Vatikán sa však nielenže zdržiava kritiky, ale Čínu aj chváli, podobne ako to robil Casaroli na Kube. Všetci si pamätáme, že arcibiskup Sánchez Sorondo z Vatikánu práve v roku 2018, v roku tajnej dohody, vyhlásil, že *„Sociálnu náuku Cirkvi najlepšie uskutočňujú Číňania!“*.

Keď Casaroli vyslovoval tieto diplomatické klamstvá o situácii katolíkov na Kube, človek by si mohol myslieť, že kubánsky komunizmus je naozaj zlučiteľný s katolíckym náboženstvom. To isté si dnes môžeme myslieť o čínskom komunizme. Včerajšia a dnešná Ostpolitik propaguje komunizmus a prezentuje ho ako bezchybný.

Keď sa kardinál Willebrands v roku 1971 vybral na Ukrajinu vo vtedajšom Sovietskom zväze, aby sa tam stretol s pravoslávny patriarchom Pimenom, musel akceptovať jeho vyhlásenie o neplatnosti aktu (Užhorodská únia, pozn. red.), ktorým sa ukrajinskí pravoslávni v roku 1595 vrátili zo schizmy do katolíckej Cirkvi. Stálo to však za to? A oplátilo sa nepočúvať dôvody nesúhlasu kardinála Slipyja na biskupskej synode v roku 1971? Alebo zosadiť kardinála Mindszentyho z Ostrihomskej arcidiecézy v roku 1974 s cieľom uľahčiť zblíženie s maďarskou komunistickou vládou? Stálo za to akceptovať, aby počas koncilu nezaznela ani jediná kritická zmienka o komunizme a na druhej strane nedokázať zabrániť tomu, aby sovietske tajné služby trvalo sídlili v Ríme, dokonca ovplyvňovali diskusie otcov a vymýšľali očierňujúcu kampaň proti kardinálovi Wyszyńskému (ako to pripomína George Weigel vo svojom životopise o Jánovi Pavlovi II.)?

Ján Pavol II. ponechal Casaroliho na ministerstve zahraničných vecí až do roku 1990, ale realizoval svoju vlastnú, veľmi odlišnú Ostpolitik. Pre Casaroliho mal sovietsky systém trvať naveky a bolo treba s ním žiť. Pre Jána Pavla II. bol stelesnením zla a bolo potrebné mu vzdorovať. Kolaps v rokoch 1989 a 1991 ukázal, že poľský pápež mal pravdu. Ani o čínskom komunistickom režime si netreba myslieť, že bude trvať večne, ako s tým zrejme počíta nová vatikánska Ostpolitik.

Preklad z lanuovabq.it

Portál Christianitas.sk odporúča:

Taliansky historik a profesor, Roberto de Mattei prináša v knihe **Druhý vatikánsky koncil. Doposiaľ nenapísané dejiny** (slov. vydanie – Nadácia Slovakia Christiana), ucelený pohľad na udalosť, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila život v katolíckej Cirkvi v druhej polovici 20. storočia a nemalou mierou naň vplýva i dnes.

Záujemcovia si môžu túto vysokohodnotnú knihu objednať na adrese:

<https://www.christianashop.sk/druhy-vatikansky-koncil-doposial-nenapisane-dejiny/>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/papez-a-cina-opakovanie-casaroliho-neuspesnej-ostpolitik/>